

Η πρεμούρα για το πριβέ χιονοδρομικό στον Κίσσαβο...

Από τον Νίκο Πουταϊκά, πρώην συνεκπρόσωπο των Οικολόγων ΠΡΑΣΙΝΩΝ

Εδώ και αρκετό καιρό, έχει έρθει επανειλημμένα στη δημοσιότητα το θέμα του χιονοδρομικού κέντρου του Κίσσαβου. Για όσους δεν έτυχε να το παρακαλοηθούν, να αναφέρουμε ότι πρόκειται για μία πρωτοβουλία του Ελληνικού Ορειβατικού Συλλόγου Λάρισας (ΕΟΣΛ) να δημιουργήσει μία μικρή χιονοδρομική πίστα 1.200 περίπου μέτρων στο σημείο που λειτουργούσε παλιά ένας πρόχειρος αναβατήρας με συμπτάσχοινο, ώστε να προνοούνται -σύμφωνα με τον ΕΟΣΛ- οι αθλητές του και να μαθαίνουν σκι μικρά παιδιά, προκειμένου να μην πηγαίνουν σε άλλες χιονοδρομικές περιοχές.

Χιονίσε στον Κίσσαβο; Ας φτιάξουμε ένα χιονοδρομικό...

Εως εδώ, όλα ακούγονται λογικά και θεμιτά. Όμως, με μια δεύτερη ματιά, αρχίζουν να προκύπτουν διάφορα προβλήματα για το εν λόγω ζήτημα τα οποία και θα εκθέσουμε. Για να δημιουργηθεί οποιοδήποτε χιονοδρομικό, θα πρέπει να τηρηθεί μία σειρά διαδικασιών που διέπουν μία ανάλογη παρέμβαση, αφού εξασφαλιστούν, νομίμως, οι απαραίτητες για αυτό αδειοδοτήσεις. Βεβαίως, πριν φτάσουμε εκεί, κανονικά, πρέπει να προηγηθεί η εκπόνηση μιας ειδικής μελέτης από την οποία θα προκύπτει ότι μία τέτοια παρέμβαση είναι βιώσιμη και ότι το ισοζύγιο κόστους-οφέλους είναι θετικό για την κοινωνία η οποία είναι και ο τελικός αποδέκτης της παρέμβασης. Για τον μεν νόμιμο τρόπο εξασφάλισης των αδειοδοτήσεων, υπάρχουν αρκετά εργασιματικά (π.χ. ανακρίση της απόφασης κήρυξης του χώρου παρέμβασης ως αναδασωτέου), τα οποία πρόκειται να διερευνηθούν, όσο δε για τη μελέτη, τέτοια δεν υπήρξε, τουλάχιστον δε δημοσιοποιήθηκε ποτέ. Επίσης, η διεθνής πρακτική μάς διδάσκει ότι τα χιονοδρομικά σε περιοχές με μικρό ποσοστό χιονοκάλυψης δεν είναι, επουδενί λόγω, βιώσιμα, ιδιαίτερα, μάλιστα στις μέρες μας, όταν, ακόμη και στις Άλπεις, πάρα πολλά κέντρα καθίστανται μη βιώσιμα και με την επερκόμενη κλιματική αλλαγή ο αριθμός τους πρόκειται να αυξηθεί. Ωστόσο, ξεπερνάμε αυτό το θέμα, παρότι πολύ σημαντικό, και πάμε στην παρουσίαση των έως τώρα ενεργειών του ΕΟΣ Λάρισας. Ο εν λόγω φορέας, αντί να μεριμνήσει να ακολούθησει τις προβλεπόμενες από τον νόμο διαδικασίες και να εξασφαλίσει, νομίμως, τις απαιτούμενες αδειοδοτήσεις, προτίμησε το γνωστό στη χώρα μας δόγμα «ενεργούμε παράνομα και νομιμοποιούμε εκ των υστέρων» (χαρακτηριστικότερο, ίσως, παράδειγμα η αυθαίρετη δόμηση στη χώρα μας). Να συνεχίσει, δηλαδή, την τόσο δυσμενή για τη χώρα μας στρέβλωση. Τι έκανε, λοιπόν, ο ΕΟΣΛ; Πήρε την απόφαση και μία ωραία πρωία ή νύκτα «όργωσε» παράνομα το σημείο στο οποίο, αυθαίρετα σκόπευε να δημιουργήσει τη χιονοδρομική πίστα με μηχανήματα αγνώστου προέλευσης και διαδικασίες οι οποίες διερευνώνται προς το παρόν από τη δικαιοσύνη, καταστρέφοντας, εκτός των άλλων, και ένα διεθνές μονοπάτι. Στη συνέχεια, και αφού υπήρξαν προσφυγές διάφορων φορέων και πολιτών, η παρέμβαση σταμάτησε, οι έλεγχοι ξεκίνησαν και είναι σε εξέλιξη διοικητικές και άλλες διαδικασίες, ενώ αναμένεται να ακολουθήσει ο ενδεχόμενος καταλογισμός των όποιων ευθυνών, τυχόν, προκύψουν και η απόδοσή τους εκ μέρους των αρμοδίων υπηρεσιών. Από την πλευρά ορισμένων αρμοδίων αρχών, επιβλήθηκαν αμέσως διοικητικές κυρώσεις και μάλιστα η περιοχή, όπου έγινε η αυθαίρετη παρέμβαση, κηρύχθηκε αναδασωτέα. Τα παραπάνω δεν πτόησαν, όμως, τους παράγοντες του ΕΟΣΛ και αυτοί αναζητήσαν άλλους, τρόπους για να παρακάμψουν, και πάλι, τις προβλεπόμενες διαδικασίες, εφευρίσκοντας διάφορα αποπροσανατολιστικά τεχνάσματα, βαφτίζοντας την παρέμβαση, όπως εκάστοτε τους βόλευε [άλλοτε προπονητικό κέντρο, άλλοτε ενσέριο μέσω μεταφοράς και τελευταία οχονοδρομικό (,) κ.λπ.]. Μέσω όλων αυτών των προ-

σπαθειών, κατάφεραν να «φωτογραφίσουν» την παρέμβαση σε ένα από τα πρόσφατα νομοθετήματα και πιο συγκεκριμένα τον περιβαλλοντοκτόνο Νόμο 4685/2020, με τη βοήθεια ενός προθιμίου τοπικού βουλευτή, ο οποίος, περικαρής, ανακίνησε στον Τύπο ότι «κατόπιν ενεργειών του» προωθήθηκε η ήπια ανάπτυξη του Κίσσαβου, μέσω της δημιουργίας χιονοδρομικού κέντρου. Σε ένα νομοσχέδιο που βρίθκει ανοσιουργημάτων, κάρωσε, βεβαίως, και αυτό, στο όνομα της υποτιθέμενης ήπιας ανάπτυξης (οποία διαστρεβλώνει ενσυνείδητα!), χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα προβλεπόμενα στο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (Γ.Π.Σ.) της περιοχής, με την κατάθεση του μελλοντικού έργου σε διαφορετική κατηγορία από αυτή στην οποία ανήκει και αφού του αποδόθηκαν χαρακτηριστικά τα οποία στην ουσία δεν έχει. Όλα αυτά, δε, συμβαίνουν ενώ είναι σε εξέλιξη παιδαγωγική και ποινική διαδικασία για το όλο θέμα. Αλλά ακόμη και να δεχθούμε ότι τίποτα από τα παραπάνω, που αναφέραμε, δεν ισχύει, παρότι αυτοπρόδεικτο και ότι σβήνουμε όλες τις έως τώρα «αμαρτίες», ως δούμε τι θα προσφέρει στην πράξη μία τέτοια παρέμβαση και σε ποιον. Μπορούμε να αναφέρουμε κατηγορηματικά ότι το συγκεκριμένο έργο σε καμία περίπτωση δεν κατατάσσεται σε μία λογική ολοκληρωμένη παρέμβαση, καθώς πρόκειται για μία μονοθεματική, 1.Χ. / πριβέ παρέμβαση ενός συλλόγου, που δεν λαμβάνει υπόψη τις πραγματικές αναπτυξιακές ανάγκες και προοπτικές της περιοχής. Αν υπήρχε, έστω και μηδανική πρόθεση να γίνει κάτι προς όφελος της περιοχής, θα είχαμε ως

προτεινόμενη παρέμβαση πρόταση σύνδεσης αναβατήρα/-ες με διαδρομές ορειβατικής χιονοδρομίας που αποτελεί αναμφισβήτητα μία πραγματική προοπτική για την περιοχή. Επίσης, θα υπήρχε μέριμνα για την αξιοποίηση και των υπόλοιπων πόρων, που υπάρχουν σε αφθονία στην περιοχή, όπως ο σπηλαιολογικός πλούτος, η μοναδική κλιματική και πανίδα, το πανέμορφο άλσος των υπερίωνών βρύων, το πευκοδάσος, τα ποιοτικά τοπικά προϊόντα, η δυνατότητα για άσκηση πλειάδας ήπιων και εναλλακτικών αθλημάτων και πολλά άλλα, για να μην ξεχλούμε εδώ (οι περιορισμοί χώρου της εφημερίδας δεν το επιτρέπουν), ένα σχέδιο ήπιας, και ολοκληρωμένης ανάπτυξης, προς όφελος, πρωτίστως της τοπικής, αλλά και ευρύτερης κοινωνίας (κάτι που δεν απασχόλησε τους παράγοντες, ώστε να καταθέσουν την παρακμή, εξ όσων γνωρίζουμε, πρόταση στο πλαίσιο της Ο.Χ.Ε. της Περιφέρειας Θεσσαλίας). Από την πλευρά μας, θεωρούμε και προτείνουμε, η όποια παρέμβαση να γίνει συστηματικά και μετά από μελέτη και, αν είναι, να κατασκευάσουμε όχι μόνο έναν, αλλά ίσως και περισσότερους, μικρούς αναβατήρες εκεί, όμως, που πρέπει και όχι μόνο εκεί που βόλευε τον ΕΟΣΛ για τον συνδέει με, το καταφύγιο. Μέσα από ένα μικρό θέμα που μοιάζει ασήμαντο και περνά, ίσως, για πολλούς απαρατήρητο, αναδεικνύονται πολλές από τις στρεβλώσεις της λειτουργίας της ελληνικής Πολιτείας από τη σύσταση της και εντεύθεν. Δε νομίζουμε ότι υπήρξε από την πλευρά του ΕΟΣΛ καμία έγνοια για να γίνει μια ουσιαστική και ωφέλιμη παρέμβαση στον Κίσσαβο. Απλώς, υπήρξε η πρεμούρα να δράσει νύκτωρ και να τα καλύψει άρον-άρον και αυτό συνιστά μία καταδικαστέα πρακτική. Ο Κίσσαβος, όπως και οποιαδήποτε άλλη αντίστοιχη περιοχή, πρέπει να μας ενώνει και όχι να χωρίζει, και για να γίνει αυτό πρέπει να σταματήσουν οι αυθαίρετες, και να αναπτυχθεί μια γόνιμη συζήτηση με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων και όσων το επιθυμούν, στην οποία να κληθούν όλοι, ώστε να αποφασιστεί το καλύτερο για την περιοχή και το κοινωνικό σύνολο. Όπως είχε αναφερθεί σε παλαιότερη παρέμβαση ειδικού επί αυτών των θεμάτων, καθηγητή

του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, η αιρετή περιφέρεια ορθώς προωθεί την αντίληψη της ενιαίας θεσσαλικής συνείδησης και κατ' επέκταση της ολοκληρωμένης θεσσαλικής αναπτυξιακής προσέγγισης σε όλους τους τομείς. Κατά συνέπεια, η συνολική τουριστική διαχείριση του θεσσαλικού χώρου δεν μπορεί παρά να αποτελεί κρίκο της ανωτέρω προσέγγισης. Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, το σχετικό Τμήμα Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, για παράδειγμα, θα μπορούσε να εκπονήσει ένα Επιχειρησιακό πρόγραμμα δράσεων για την ανάπτυξη των ορεινών όγκων με συγκεκριμένα έργα, προϋπολογισμό και χρόνο υλοποίησης. Πηγαίνοντας και λίγο παραπέρα, θα μπορούσαμε να αναπτύξουμε κάτι σαν το θεσσαλικό ορεινό καλεντάρι, στο πλαίσιο του οποίου σε κάθε βουνό ο επισκέπτης να μπορεί να εξασκει συγκεκριμένες δραστηριότητες σε συνδυασμό με πολιτιστικές τοπικές δραστηριότητες, γαστρονομία, δικτυώσεις, κ.ά. Ας τα προσδιορίσουν οι πιο ειδικοί. Μέσα από ένα τέτοιο πρόγραμμα δράσεων, θα αποφευχθεί άναρχες και ευκαιριακές δράσεις στα βουνά μας, οι οποίες δεν προσφέρουν κανένα σοβαρό αναπτυξιακό αποτέλεσμα. Θα μπορούσε ο φορέας σχεδιασμού και συντονισμού τέτοιων δράσεων να είναι η τοπική Αναπτυξιακή Εταιρεία της Περιφέρειας, αξιοποιώντας όχι μόνο τις δυνατότητες των νέων εργαζομένων του νέου ΕΣΠΑ (ΚΣΠ), όπως, η τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία κοινοτήτων (CLLD-άρθρο 28-31 του νέου γενικού κανονισμού), οι ολοκληρωμένες εδαφικές επενδύσεις, αλλά και οι συνεργασίες μέσω της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας (ΕΕΣ), κ.ά. Και όσο και αν για τα προαναφερμένα μπορεί να υπάρχει και πλήρης αντιλογος με τον ισχυρισμό ότι η άποψη της άλλης πλευράς είναι ορθότερη, για το θέμα της νομιμότητας, όμως, δεν μπορεί να υπάρχει καμία δικαιολογία και ανοχή. Πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι ζούμε σε μια συντεταγμένη Πολιτεία στο πλαίσιο της οποίας η νομιμότητα αποτελεί υπέρτατο αγαθό, ειδήλλως θα ταυτιστούμε ακόμη και με γεγονότα που είδαμε πριν κάποιες μέρες, ακόμη και στο υποτιθέμενο πρότυπο Δημοκρατίας. Δε νομίζουμε να επιβιώσει κανείς κάτι τέτοιο.